

СТЕНОГРАМА

Засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

12 травня 2020 року

Веде засідання Голова комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Скільки нас зараз знаходиться...? Да, скільки нас зараз в комітеті? Ясно. Колебошин, Бабак, Коваль, Грищук – четверо. Гришина – п'ять. Колюх – шість. Лис – сім. Хто ще доєднаний? А хто це?

Пані Любомира, ми вас вітаємо.

Юлія Миколаївна, а можна тихіше, бо ми зараз вам вимкнемо мікрофони всім. Слухайте, вимкніть мікрофон Гришиній. Юлія Миколаївна, ви мене чуєте? Юлія Миколаївна, ви мене чуєте?

Так, колеги, почему нас не слышно, там, что отключен микрофон? Ира, там отключен микрофон? Нет, вот там. У нас включен микрофон Ира? Чому вони нас не чують? Не відреагували, їй вимкнули мікрофон.

Колеги, які з нами знаходяться на відеозв'язку, ви нас чуєте добре? Супер. Тоді давайте почнемо засідання комітету.

Хто в нас ще доєднаний до відеозв'язку, окрім тих, яких ми бачимо? Є Олена Лис, є Юлія Гришина, є Валерій Колюх і нас тут четверо в приміщенні комітету. Павленко є онлайн? Павленко є онлайн. Вісім. Ще хто?

_____ . Лис Олена Георгіївна.

ЛИС О.Г. Так, я теж присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Окей. Ростислава теж бачу. Окей, нас тоді 8 людей, кворум є і можемо починати засідання комітету.

Шановні колеги, давайте почнемо з приємної маленької новини і поздоровимо пані Любомиру Мандзій з днем народження, який був 2 дні тому і побажаємо їй здоров'я, успіхів і творчої наснаги.

МАНДЗІЙ Л.С. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тепер до порядку денного. В нас сьогодні порядок денний з 5 пунктів. Перший пункт – пропозиції змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення функціонування закладів вищої освіти в період карантину, зумовленого пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19), за результатами зустрічі зі Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України. Другий пункт – про проект Постанови про Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Третій – про звернення Комітету з питань освіти, науки та інновацій до Кабінету Міністрів України щодо внесення змін в Методику розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затверджену постановою Кабінету Міністрів від 4 жовтня 95-го року №786. І четвертий пункт – про внесення змін до плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період третьої сесії дев'ятого скликання. П'ятий пункт – "Різне".

Чи є в когось доповнення або зауваження чи пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу підтримати і проголосувати.

Всі четверо присутніх тут. Юлія Миколаївна, бачу, підняла руку.

Пан Валерій Колюх – за. Ростислав – за.

І пані Олена Лис. Олена Лис. За.

Окей. Тоді одноголосно. Дякую, колеги.

Переходимо до першого питання. Пропозиції змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення функціонування закладів вищої освіти в період карантину, зумовленого пандемією коронавірусної хвороби, за результатами зустрічі зі Спілкою ректорів вищих навчальних закладів України. Доповідачем є я.

Тому я дуже коротко, колеги. Ми вже все проходили на підкомітетах, 23 квітня у нас у форматі відеоконференції відбулася зустріч з ректорами провідних університетів України, зі Спілкою ректорів, з регіональними представництвами Спілки ректорів, де ми проговорили проблеми і окреслили шляхи вирішення цих проблем в сфері вищої освіти у зв'язку з запровадженням обмежувальних заходів в Україні.

У нас була напрацьована за цей час спільно зі Спілкою ректорів велика кількість пропозицій, ми їх згрупували в декілька блоків, розглянули всі на підкомітетах, в принципі, були присутні майже всі члени комітету. І в результаті є пропозиція проекту рішення комітету щодо цих питань.

Перше – це пришвидшити прийняття проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо продовження строків завершення підготовки кандидатів і докторів наук. Ми домовилися, що ми цей строк продовжимо до 30 червня 2021 року. І разом з тим Міністерство освіти і науки вже готує зміни до Постанови 567, яка дозволить захист дисертацій в режимі відеоконференцій. І ми впевнені, що вистачить цього строку для спеціалізованих вчених рад для того, щоб ми змогли більше до цього питання не повертатися.

Також рекомендовано Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки і інновацій спільно з Міністерством освіти і науки врахувати пропозиції при розробці пакету документів, який буде стосуватися фінансової автономії закладів вищої щодо внесення змін до Бюджетного кодексу і щодо коштів спеціального фонду закладів вищої освіти, і щодо внесення змін до деяких статей Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування операцій з впровадження наукової і науково-технічної діяльності.

Також рекомендовано в проекті Міністерства освіти і науки підготувати якраз зміни і пришвидшити їх прийняття до Постанови Кабінету Міністрів №567, а також пришвидшити внесення змін до Положення про акредитацію освітніх програм, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Це стосується Національної агенції забезпечення якості вищої освіти, в якій зараз виникають певні складності з акредитацією освітніх програм. А також щодо інших пропозицій Співки ректорів, які стосуються в основному Закону "Про публічні закупівлі" і про ліміти закупівель, і про використання коштів спеціальних фондів, рекомендовано підкомітету з питань вищої освіти, Юлії Миколаївні Гришиній, створити робочу групу із залученням членів Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку для спільної підготовки змін до проекту Закону "Про публічні закупівлі". Шановні колеги, у всіх є проект рішення комітету. Чи є до нього зауваження чи пропозиції? Ні в кого немає?

ГРИШИНА Ю.М. Я хотіла тільки додати, колеги, що я погоджуюсь, ми з вами на минулому тижні на засіданні підкомітету зібралися і пропрацювали всі пункти, і проговорили всі моменти. І дійсно в нас є необхідність створити робочу групу на базі підкомітету, щоб пропрацювати ті моменти, що стосуються змін до Закону України "Про публічні закупівлі". І я всіх прошу членів підкомітету підготуватися до плідної співпраці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Тоді, якщо немає більше заперечень і пропозицій, тоді я прошу підтримати проект рішення комітету і проголосувати.

4 тут в залі – за. Хто...

_____ . Чекайте, чекайте. Там ще Інна просила щось сказати.

СОВСУН І.Р. Добрий день! А мене чутно? Я просто не впевнена чи мене чутно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До нас доєдналась Інна Романівна і пані Наталія Піпа. Супер. Прошу.

ПППА Н.Р. Да, да, я вже давно є. Ви не чули, а я голосувала за попереднє питання, я була від початку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От, бачите, а ми не чули і не бачили. Говоріть вголос, щоб ми вас чули.

СОВСУН І.Р. Да, переключка – це хороша ідея. Я насправді нічого не хотіла додати, ми це питання детально обговорили під час засідання підкомітетів. Я зі свого боку просто хочу висловити готовність долучитися до цієї робочої групи з Юлією.

Дякую. Підтримую рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Юлія Миколаївна, ви підтримуєте рішення комітету?

ГРИШИНА Ю.М. Звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія.

ПППА Н.Р. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Павленко.

ПАВЛЕНКО Р.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Колюх.

КОЛЮХ В.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одноголосно. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до другого питання – про проект Постанови про Програму діяльності Кабінету Міністрів України (реєстраційний номер 3330). Доповідачем є пані Любомира Мандзій. Пані Любомиро, прошу, вам слово.

МАНДЗІЙ Л.С. Доброго дня, шановні колеги. Я, зараз технічно ми введемо презентацію, я відправила вам її на email, Сергію Віталійовичу. Але починаємо по презентації і Програми дій уряду у сфері освіти і науки. Чи вам чутно і чи ви бачите презентацію? Окей. Дякую.

Отже, зважаючи на обставини і на пандемію, Програма дій уряду дещо трансформована, у неї є короткострокові і довгострокові пріоритети. Отже, серед короткострокових пріоритетів для нас найважливіше – це, безперечно, завершення 2019-2020-го навчального року, організація дистанційного навчання, проведення ЗНО, вступна кампанія. І ще один пріоритет, який ми зараз напрацьовуємо – це підготовка закладів освіти до роботи в умовах пандемії. Цю роботу, власне, щодо особливостей роботи в умовах пандемії, ведемо спільно з Міністерством охорони здоров'я. Це, що стосується короткострокових пріоритетів.

Що стосується довгострокових пріоритетів, то одне в нас є у сфері освіти і науки, вони в нас є у підвищенні якості освіти та в розвитку науки та інновації. Це 2 підрозділи програми: це підвищення стандартів життя та підрозділ програми уряду – стимулювання економіки в період постпандемії. Отже, ми по черзі.

Починаючи з довгострокових пріоритетів – це, безперечно, створення умов для якісної та доступної дошкільної освіти. Доступність – це додаткові місця, розширення мережі приватних закладів, інклюзивність, безбар'єрність закладів і якість дошкільної освіти. Тут ми працюємо зараз над концепцією розвитку, над базовим компонентом, маємо запроваджувати інституційний аудит і маємо в цьому році запровадити оцінку якості дошкільної освіти через шкали ECERS.

Дальше. Щодо шкільної і позашкільної освіти. Безперечно, це і підтримка педагогів, це і створення... Щодо підтримки педагогів, то, це ще стосується довілля, тут йдеться про відпустку педагогічних працівників, вихователів до 56 днів. Дуже розраховуємо на те, що це нормою стане Закону "Про дошкільну освіту". Ми маємо пріоритет також, одноразова грошова допомога випускникам закладів вищої освіти, ті, які йдуть працювати у заклади дошкільної освіти. Такий принцип реалізується для

молодих вчителів, але він не реалізується для тих осіб, які працюють в подальшому в закладах дошкільної освіти. Це теж для нас пріоритет, щоб регулювати це, підтримати молодих випускників і їхнє бажання працювати в дошкільлі. Професійний стандарт вихователя і підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільля – це теж наші пріоритети.

Дальше. Отже, якщо ми говоримо про шкільну і позашкільну освіту... *(Не чути)*
Це формування в учнів необхідних для життя компетентностей, це зміст, це державні стандарти та програми.

Щодо державних стандартів, наголошу на тому, що громадське обговорення пройшло, зараз починаємо публічні консультації результатів державного стандарту базової освіти і на червень місяць розраховуємо на прийняття державного стандарту урядом України.

Природничо-математична освіта – це наш пріоритет. Доопрацьовуємо концепцію і в червні теж розраховуємо на прийняття.

Моніторинг результатів впровадження НУШ, Teams і PISA – це наші пріоритети. Але в дослідження PISA вже внесені корективи, зважаючи на те, що ми мали цього року здійснити підготовку, але це залишається пріоритетом, будемо робити це з нового навчального року.

Нові підходи до експертизи підручників – це наш головний біль, виклик. Але спільно разом маємо його подати, зважаючи на те, що нам необхідно після затвердження нового державного стандарту базової освіти підійти до іншого підходу щодо виготовлення підручників.

І теж реалізація індивідуальної освітньої траєкторії, те, що прописано в Законі "Про повну загальну середню освіту", цю норму теж ми маємо зреалізувати, напрацювати її реалізацію до старту нового навчального року.

І мусимо говорити, важливо – це впровадження дистанційної освіти. Зараз працюємо над тим, щоб з вересня місяця ми вже не були, так би мовити, в такій ситуації, як ми були на початку березня цього року. Є певні напрацювання, є певні інструменти, які вже мають, володіють якими вчителі. Від нас – це запуск платформи або нової освітньої електронної платформи, або чогось іншого у вигляді платформи для того, щоб вчителі могли працювати дистанційно, організувати цей процес в новому навчальному році, зважаючи на виклики пандемії.

Щодо підтримки педагогічних працівників, то для нас залишається в пріоритеті оплата праці. Центр професійного розвитку – доопрацьовуємо положення і вони вже будуть, так би мовити, найближчим часом оприлюднені. І розраховуємо на те, що до кінця травня ми вже почнемо це обговорювати з центральними органами виконавчої влади. І до 1 вересня, зважаючи на обставини, вони мають запрацювати на місцях.

Супервізія і інтернатура – це, так би мовити, теж наші пріоритети.

Безпека і комфорт учнів – це здоровий освітній простір і безпечність освітнього простору. Я говорила, що це короткостроковий пріоритет, але це і довгостроковий пріоритет. Тут йдеться про те, що в нас є прийнята стратегія, але реалізація цієї стратегії залежить, власне, від зусиль і Міністерства охорони здоров'я, і Міністерства освіти, і органів місцевого самоврядування, засновків шкіл, і спільно разом, і всіх, які дотичні до цієї сфери, до освітнього середовища.

Щодо розбудови сучасного інклюзивного розвивального середовища. Ви знаєте, що рішенням комісії, є вже відповідні накази, якими ми впорядкували розподіл субвенції на території по закупівлі шкільних автобусів, закупівлі спецобладнання для спеціальних шкіл, а також харчоблоків і вбиралень. Залишилося нам 3 області по харчоблоках – це місто Київ, Тернопільська і Львівська.

Цього тижня починає роботу комісія по спроможній школі. А також можемо говорити про те, що вже є затверджений новий типовий перелік обладнання для закладів освіти, юстований, 19 числа вже буде, так би мовити, оприлюднений. Це документ, над яким дуже довго працювало Міністерство освіти і багато експертів, а також є підготовлений наказ підписаний про розподіл субвенції на STEM-кабінети і навчальні кабінети. То це все, так би мовити, залишається в силі. Дякую вам за підтримку, що ця субвенція залишилася. Я сподіваюся, що, власне, використання цієї субвенції буде ефективним і це дозволить змінити, особливо мотиваційно, середовище в закладах освіти.

Так, безперечно, залишається розбудова мережі шкіл. І мережа шкіл – це наш пріоритет. Зважаючи на боргування мережі старшої профільної школи, ми залишаємо цей пріоритет для себе в нашій роботі. Створення безпечного сучасного середовища і профорієнтація учнів, зважаючи на те, що це теж важливий аспект нашої роботи.

Ми частково готуємо онлайн-курс для вчителів, що дасть можливість в подальшому правильно орієнтувати учнів у виборі своєї професії.

Дальше. Професійна освіта – наступний напрямок нашої роботи. І тут йдеться про аудит, оновлення змісту, забезпечення системи якості, інфраструктура і зміна престижності робітничих професій. Тут є певні наші напрацювання, теж розподілена вже субвенція і будемо працювати в тому напрямку. Дякую вам за взаємодію, тому що, ви знаєте, що на часі наші спільні досягнення, які пов'язані з новим законопроектом щодо професійної освіти.

Ви бачите на слайді дедлайн, який ми собі плануємо встановити для того, щоб досягти результатів, від травня до грудня. І я сподіваюся, що ми досягнемо цих результатів і зможемо показати ті результати, оприлюднити.

Щодо вищої освіти, тут залишається пріоритетом... *(Не чути)* Реалізація фінансової автономії закладів освіти, зміна підходів до управління, система забезпечення якості вищої освіти, розширення доступу вступників, які мешкають на тимчасово окупованих територіях, і створення прозорої системи вступу до закладів вищої освіти для іноземних громадян.

Щодо таких дій або завдань, які стоять перед нами – це, безперечно, нова типова форма контракту, перші контракти з ректорами, де встановлені чіткі КРІ для того, щоб можна було побачити результати їхньої роботи.

(Не чути) На часі підписання кредитної угоди Світовим банком, що дозволить збільшити привабливість наших закладів вищої освіти. Я говорила про фінансову автономію, ми залишаємо індикативну собівартість, залишаємо це все в пріоритетах.

Дальше. Наука. Отже, тут наші основні завдання досягти, наші вчені мали би мати доступ до дослідницької... Вчені мають бути інтегровані до європейського світового дослідницького простору. Заклади вищої освіти та наукові установи мають отримувати належне базове фінансування наукової і науково-технічної діяльності і українська наука має стати чинником економічного зростання країни. Оплата праці і спеціальні програми для молодих вчених. А також окремо я наголошу... Це було про науку.

Я би хотіла повернутися до попереднього слайду. Це йдеться про нашу міжнародну співпрацю. Це, власне, Міжнародний банк і підтримка реформи у сфері вищої освіти – це підписання угоди Erasmus+ і "EU4Skills: Кращі навички для сучасної України".

А окрім того, в п'ятницю буквально провели перемовини з Європейським інвестиційним банком за результатами ратифікованої угоди і вони, Європейський

інвестиційний банк наголосив на можливості відкриття нової програми фінансування наукових досліджень в Україні. Але це ще лише попередні домовленості з Європейським інвестиційним банком.

А це, власне, перед вами зараз будуть слайди, що стосуються наших пріоритетних напрямків роботи у сфері науки та інновацій.

Якщо коротко, це наші пріоритети у сфері освіти і науки в Програмі діяльності уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Любомиро.

Шановні колеги, чи є в когось коментарі або зауваження, або думки щодо Програми діяльності Кабінету Міністрів? Прошу.

_____. Будь ласка, як ми будемо по черзі, визначайте, Сергій Віталійович, бо тут, я бачу, у всіх є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте приберемо презентацію з екрану, щоб я хоча б бачив, хоча б 4 людей, які до нас доєднані. І почнемо з тих, хто в нас знаходиться на відеозв'язку. Тому, колеги, хто перший? Так, хто?

ПППА Н.Р. Давайте я почала, то вже продовжу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте пані Наталія.

ПППА Н.Р. Перше в мене питання було про одноразову виплату випускникам педагогічних... Я тут не зовсім зрозуміла, вперше почула про цю програму, ця виплата випускникам скільки зобов'язує їх потім працювати як педагогічного працівника?

МАНДЗІЙ Л.С. Пані Наталю, така програма існує для тих випускників закладів вищої освіти, які йдуть працювати в заклади освіти, в школи. Але така програма не існує для випускників, які йдуть працювати в садочки. Ми хочемо розширити категорію тих осіб, яким належить така виплата, це розширити її вихователями. І власне, внести зміни до Постанови Кабінету Міністрів для того, щоб охопити ще вихователів такою одноразовою допомогою. Зараз вона є лише для вчителів, які йдуть працювати в школи.

ПППА Н.Р. А скільки часу, вони тоді мають працювати на місці і скільки зараз становить виплата?

МАНДЗІЙ Л.С. 3 роки. В подальшому вони мають працювати 3 роки. Вони укладають угоду між, тобто вони йдуть на роботу, беруть довідку про те, що вони працевлаштовані як випускники, приносять її в заклади вищої освіти і на цій підставі заклади вищої освіти оплачують їм одноразову таку допомогу як підтримка при працевлаштуванні.

ПППА Н.Р. А скільки вона зараз становить приблизно?

МАНДЗІЙ Л.С. Я боюся сказати точно, там було 10 неоподаткованих мінімумів, але я мушу уточнити.

ПППА Н.Р. Добре, добре, я тоді гляну. Дякую.

І друге питання таке коротше. Я бачила серед пропозицій комітету нашого, якраз хочу колег запитати, бо не зовсім розумію про що і чому є про Програму діяльності уряду в частині пропозицій одне речення: "Вилучити положення щодо залучення фінансової підтримки міжнародних партнерів для реалізації реформи у сфері вищої професійної освіти". Це сторінка 7, 4-й абзац знизу. Чи ми зараз до пропозицій комітету до уряду перейдемо пізніше і це питання пізніше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми зараз, якщо є зараз коментарі по Програмі уряду, пройдемося по діючій Програмі уряду. При чому, більше того, я вас прошу зауважити, колеги, що ми розглядаємо Постанову 3330, яка зайшла до Верховної Ради. Вона сильно відрізняється від того, що нам зараз запропонувала пані Любомира. Тому зважайте на те, що ми розглядаємо Постанову 3330 в тому формулюванні, в якому вона зайшла в Верховну Раду.

МАНДЗІЙ Л.С. Сергій Віталійович, зважаючи на те, що ми з вами говорили, що ми засилали дещо інший документ на секретаріат Кабінету Міністрів, я порозмовляла з секретаріатом з приводу того, що ми будемо наполягати на тому, що так як ми подавали має бути відзначено. Те, що є такий короткий варіант, який є, надісланий був вам, власне, це дуже прикро, тому що він суттєво відрізняється від тих напрацювань, які дало Міністерство освіти до загальної Програми діяльності. Але, власне, зараз

уряд працює над проектом плану пріоритетних дій та середньостроковим планом дій уряду до 23-го року. Тому, власне, після засідання вашого комітету і засідань інших комітетів, я розумію, що ми суттєво доопрацюємо Програму дій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Любомиро, дякую.

Ми це прекрасно розуміємо, але ми не можемо розглядати інший документ, аніж той, який офіційно зайшов на Верховну Раду. Тому вже той, який зайшов, такий і зайшов. Вам велика подяка за те, що ви вже доопрацювали і маєте більш розширений і більш конкретний план дій.

В мене і до нього є зауваження, але я зараз би хотів би, щоб колеги висказались коротко по тій програмі уряду, яка зайшла до Верховної Ради, свої думки для того, щоб нам сформувані рішення комітету по Програмі уряду, власне, по Постанові 3330 в тому вигляді, в якому офіційно ми її маємо.

Тому, колеги, Юлія Гришина хотіла, да, висловитись?

ГРИШИНА Ю.М. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, пані Юліє.

ГРИШИНА Ю.М. Я, по-перше, декілька слів, пані Наталя, з приводу вилучення пункту про залучення міжнародної підтримки, це була моя пропозиція для обговорення. Тут я хочу зазначити, що я вважаю, що саме цей пункт, я вже його не бачу в Любомириній новій презентації, він був в попередній. Я вважаю, що варто вилучити з Програми уряду цей пункт, оскільки залучення фінансової підтримки – це виняткові інструменти, але ніяк не пріоритети, які для себе визначає уряд. І якщо уряд на етапі створення програми говорить про необхідність залучати кошти міжнародних партнерів, це може свідчити про неготовність влади проводити реформи і вирішувати наявні проблеми ресурсами держави. Тому я – за залучення міжнародних коштів, звичайно, але виставляти їх як пріоритет, як пункт окремий програми роботи міністерства, це не досить потрібно. Але це для обговорення, звичайно, пункт.

МАНДЗІЙ Л.С. Добре. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Пані Любомира, в мене до вас перше питання. Скажіть, будь ласка, чому вас... Ви мене чуєте?

МАНДЗІЙ Л.С. Не чути.

ГРИШИНА Ю.М. А всі інші мене чують?

МАНДЗІЙ Л.М. Не чути.

МАНДЗІЙ Л.С. А давайте ще раз, пані Юлія.

ГРИШИНА Ю.М. О, Любомиро, ви вже мене чуєте. Добре. В мене перше питання з приводу академії наук. У вас в програмі взагалі нічого немає про Академію наук. Чому?

МАНДЗІЙ Л.С. Ми зрозуміли, що немає про Академію наук, бо я побачила сьогодні зранку ваші зауваження. Ми внесемо їх обов'язково до Програми діяльності. Ті напрацювання, які були, аудит Академії наук, він обов'язково відбудеться.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую.

Ще я хотіла додати з приводу того, що мені здається, що необхідно передбачити в програмі все, що стосується інструментів контролю якості вищої освіти, таких як, наприклад, єдине вступне фахове випробування при вступі до магістратури, та ЄДКІ на виході. Тому що ми знаємо, що Закон України "Про вищу освіту" їх передбачає і вже було прийнято, Кабінет Міністрів прийняв постанови у 18-му і в 19-му роках, де було затверджено перелік з 30 спеціальностей, де буде запроваджуватися система зовнішнього контролю. Але до сих пір уряд не забезпечив впровадження ЄДКІ. І тому, мені здається, за доцільне, я пропоную, додати до Програми уряду пункт щодо впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту за визначеними спеціальностями з метою забезпечення зовнішнього контролю за якістю освіти, тому що це дуже важливо і ви теж визначаєте це як пріоритет, якість освіти.

МАНДЗІЙ Л.С. Пані Юліє, погоджуюся з вами щодо зауваження, але просто в нас при запровадженні єдиного державного кваліфікаційного іспиту та з використанням організаційно-технічних процесів зовнішнього незалежного оцінювання... Тому ми не зазначали його в плані дій, воно залишається нашим пріоритетом.

ГРИШИНА Ю.М. Так зазначте.

МАНДЗІЙ Л.С. Це є, так би мовити, операційні завдання. Але там, де ми в короткостроковій перспективі написали про проведення ЗНО, то ми зазначимо і про ЄФВВ і ЄВІ. Добре. Дякую.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую.

Ще в мене зауваження, не зауваження, а пропозиція і я дуже хочу, щоб мене пані Любомира почула, тому що у вас є окремий пункт по інклюзивній освіті. Але я вам хочу, колеги, нагадати і пані Любомирі, що ми проводили з вами слухання, комітетські слухання по реформі деінституалізації, у нас є конкретні пропозиції там і я окремо додала вам текст, пам'ятаєте, ми з вами разом розглядали його дію щодо програми і говорили загалом про підхід. Тобто це окремо те, що ви правильно написали про інклюзію, а я ще пропоную обов'язково звернути увагу те, що стосується навчання дітей з особливими освітніми потребами – це спецшколи і реформа де інституалізації. Щоб це також було якимось чином передбачено і в Програмі уряду.

І ще, пані Любомиро, зверніть увагу, що у нас з вами є чати з директорами шкіл, і ми бачимо там, що зараз відбувається, ось продовжує відбуватися ця система примусової, коли соціальні служби примушують батьків...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я вас змушений трішки перервати, перепрошую, але я вас прошу, ми зараз, в нас не чат з міністром, колеги. Ми не обговорюємо поточні питання, ми не обговорюємо деталі, ми зараз говоримо про Програму уряду, яка зафіксована Постановою 3330. Тому, колеги, давайте ми висловимось коротко по цих питаннях. Всі пропозиції були надані комітету, секретаріат їх всі обобщил, звів в одну таблицю, і ми ще проговоримо ці рекомендації. Давайте ми зараз висловимось по Програмі уряду, тому що ми зараз не закінчимо ніколи. В нас не зустріч з міністром по поточних питаннях, колеги, я ще раз кажу, я вас прошу по Програмі уряду, нам потрібно прийняти рішення і в нас, вибачте, час не безкінечний. Тому я дуже прошу колег народних депутатів коротко висловитись по Програмі уряду.

ГРИШИНА Ю.М. Так, я погоджуюся, але я і говорю про Програму уряду і про те, що... *(Не чути)* Те, що стосується деінституалізації, враховуючи рекомендації наших слухань.

І останнє, колеги, що я хочу сказати, що, пані Любомиро, ви вже знаєте, мабуть, що Міністерство юстиції в нас відмовилося від юридичної освіти, перекинувши це повністю на МОН. І я просто закликаю вас все-таки переговорити з паном міністром, Малюською, щоб вони повернули своє положення все-таки контроль за системою юридичної освіти і підготовки кадрів, і так далі, оскільки, якщо це ляже на МОН, це буде абсолютно деструктивно, тому що і Міністерство охорони здоров'я, і Міністерство культури продовжує займатися визначенням політики в закладах освіти, які їм підпорядковуються. І мені здається, що необхідно повернутися до цього питання і в Програму уряду цей пріоритет включити до Міністерства юстиції.

Дякую, колеги, за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Юліє. Пане Романе. Мікрофон.

ГРИЩУК Р.П. Пані Любомиро, з днем народження! Дякую за вашу презентацію, проте ми розглядаємо, як сказав пан головуючий, 3330 і до нього є дуже багато питань, тому що це більше схоже на погано підготовлений реферат. На жаль, не врахували ваші пропозиції і це все в публічній площині виявилось, і ми досить, через цю Програму уряду досить великі репутаційні втрати і ми як представники правлячої фракції, і Кабінет Міністрів поніс. Тому що є деякі пункти, до яких просто багато питань. Запровадження грантового фінансування науки та інновацій – круто. Але НФД вже запроваджено, тут його потрібно підтримувати і стимулювати. І так багато-багато питань може виникнути до цих пунктів, до розкриття цих пунктів, до КРІ, які ставляться.

Тому я пропоную уже не обговорювати, а просто ми відправляємо на доопрацювання, це вже пані Любомира сказала, щоб ваші пропозиції врахували. Ми з комітетом всі підготували свої пропозиції. Я не хочу зараз на них детально зупинятися, тому що нам потрібно зараз просто відправити на доопрацювання, а потім в робочій групі на базі пропозицій пані Любомири і Міністерства освіти і науки, на базі наших зібраних в єдино пропозицій ми створимо, можливо, ще в робочій групі програму, за яку нам не буде соромно, по-перше, а по-друге, яку ми зможемо спокійно прийняти на комітеті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе. Шановні колеги, хто ще хоче висловитись з приводу Програми уряду поданої до Верховної Ради?

СОВСУН І.Р. Я. А мене чутно взагалі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чутно.

СОВСУН І.Р. Я вам хотіла сказати те, що Роман вже сказав, що давайте доопрацюємо для того, щоб ми чіткіше розуміли, який, власне, план роботи. Мені здається, що тут дуже важливо, звичайно, що та версія програми, яку ми побачили зараз, вона більш детальна і покриває значно більше тем. Це добре з одного боку, а з іншого боку, через це, мені здається, дуже важко визначити конкретні пріоритети, очікувані результати, що ми конкретно плануємо отримати до 31 грудня 2020 року. І мені здається, що в принципах побудови програми було би корисно, якби ми побачили там якийсь дедлайн і, умовно кажучи, розподіл пріоритетів. Тобто проблем дуже багато і дуже багато всього написано, і через це складніше стає зрозуміти, які, власне, є конкретні пріоритети і що саме ми будемо очікувати, що має бути зроблено до кінця року. Тому що програма на 3 роки – це дуже правильно це, правильний підхід концептуально, але для того, щоб відслідковувати реалізацію програми на 3 роки треба мати якийсь план... *(Не чути)* Скажу прямо, я, може, просила в програмі зазначити, які законодавчі зміни потрібні, щоб реалізувати...

В продовження того, що Наталія запитувала, наприклад, по виплатах для вихователів дошкільних навчальних закладів, і чи потрібні для цього зміни до законів. Тому що, якщо зміни до законів потрібні, то в такому випадку треба вписувати в план роботи комітету. Тобто мені здається, що якби ми окремо прописали, що потребується в законодавчому регулюванні... Щоби запаралелити ті процеси, які водночас робить міністерство... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Інно Романівно. Це все, Інно Романівно, бо зв'язок трохи стрибає?

МАНДЗІЙ Л.С. Колеги, я собі дозволю. Отже, в нас є короткострокові пріоритети – це практично до вересня цього року, це план дій. Якщо ми говоримо про програму, то в нас є два пріоритети: це підвищення якості освіти і розвиток науки та інновацій. Це є два пріоритети, вони стратегічно вкладаються у підрозділи програми, а вже ми їх розділяємо на групи і вже працюємо над, так би мовити, планами, які будуть щорічними і безперечно...І дедлайн теж.

ГРИЩУК Р.П. Любомиро Степанівно, можна секунду... Любомиро Степанівно... Любомиро Степанівно, оскільки те, що казав Сергій Віталійович, ми все ж таки пропонуємо зосередитись на тому, що в Постанові 3330 і з нею попрацювати. Бо дійсно глобальний план роботи міністерства, ми згодні з тим, що над цим треба працювати і там багато класних ідей, але ми розглядаємо більш вузький документ. До речі, щодо тих двох пріоритетних напрямків, я б радив не просто якості освіти, а якості і доступності освіти додати, тобто доступність не забувати для всіх ланок.

Сергій Віталійович, я передаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, шановні колеги, ще хтось хоче висловитися з приводу Програми уряду?

СТАДНИЙ Є.А. Доброго дня! Можна відреагувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую? Да, пане Єгоре.

СТАДНИЙ Є.А. Дивіться, насправді для нас це, напевно, уже за останній час там раз 10-й як ми переписуємо наші ці плани, тому, який формат буде прийнятий, такий і зробимо. Але важливо, щоб була суть відображена. І тут дозвольте все-таки не погодитися з пропозицією забрати допомогу від міжнародних донорів. Річ в тім, що ми вже давно визнали як пріоритет залучення міжнародної допомоги, видно, з того моменту як держава перестала виділяти на капітальні видатки хоча би якийсь значний відсоток. Якщо ми не будемо інвестувати в розвиток закладів вищої освіти, якщо ми не будемо закупляти обладнання, а далі будемо вносити зміни до бюджету і будемо заряджати ці гроші, наші університети втратять будь-яку конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Це перше.

Друге. Якщо ми подивимося додаток 8 до бюджету на 20-й рік, колеги, там залучаються 22 мільярди гривень. Якщо ми подивимося, яку частку складають видатки на вищу освіту, та й на освіту загалом, колеги, це менше 1 відсотка. Невже, якщо ми як держава залучаємо вже 22 мільярди гривень лише в 20-му році, це лише про 20-й рік, невже ми не можемо стратегічно прийняти рішення, що в цьому пакеті кредитному від міжнародних партнерів України мусять бути видатки розвитку для вищої освіти.

Нам принципово важливо це відобразити в Програмі дій уряду адже це міжвідомча діяльність. Ми маємо погодити пропозицію проектну з Мінфіном. Далі ми маємо вести перемовини з самим кредитором. Далі ми маємо внести ці всі речі в наступний бюджет, так як в 20-й рік ми вже не встигаємо. Тобто, якщо ми це не відображаємо, тут, знаєте, не питання того чи ми втрачаємо якусь репутацію, залучення позики – це абсолютно нормальна практика, особливо для країн, які розвиваються.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Єгоре.

Шановні колеги, я так розумію, що всі висловились.

Пане Єгоре, я цілком поділяю вашу позицію, вона є цілком очевидною. Справа в тому, що ми зараз до рекомендацій ще не дійшли. І я думаю, що, нам, напевно, є сенс коротко пробігтися по них, бо деякі з них насправді, з тих рекомендацій, які давали народні депутати, деякі з них вже насправді виконані міністерством точково, а деякі – частково. Тому, в принципі, нам треба їх трішечки привести, як у нас кажуть, зробити техніко-юридичні правки, але деякі речі треба проговорити.

А щодо програм, тоді давайте, якщо можна, я трішечки підсумую. Той проект Програми уряду, який до нас направили, колеги, він насправді, я розумію, що це позиція не Міністерства освіти, це більше позиція уряду до структури програми і до того, що мало б бути в неї відображено. Але ми комітетом не можемо, я думаю, погодитися з цим через цілу низку причин, по-перше, це більше виглядає як програма політичної партії років на п'ять наперед і вона носить декларативний характер. Я поясню, що я маю на увазі і про що ми говорили з іншими головами комітетів, і говорили з Прем'єр-міністром.

Справа в тому, що, голосуючи за Програму уряду, Верховна Рада надає уряду імунітет на 1 рік на виконання цієї програми. І ми не проти дати імунітет для того, щоб Кабінет Міністрів стало і стабільно працював над досягненням своїх цілей. Але є один момент – через рік ми би хотіли подивитися, що виконано з Програми уряду, що не виконано, що знаходиться в стадії виконання і об'єктивно оцінити спроможність Кабінету Міністрів по окремих сферах і прийняти відповідні рішення.

Тому ми би дуже хотіли, щоб в програмі, окрім цілей довгострокових чи короткострокових, чи середньострокових, були очікувані результати і були певні, напевно, дедлайн. До чого ми хочемо прийти. Зараз в нас епідемія, пандемія COVID,

ми це все розуміємо і розуміємо, що зараз 20-й рік, він буде трішки вибиватися від усіх, якщо ми візьмемо попередні 5-10 років, то він буде трішки іншим. Зараз стоять трішки інші короткострокові задачі, тому дуже слушно, що ви додали цей розділ в чернетку нової програми, я так розумію, або в своє бачення міністерством програми. Це дуже важливий момент. Але би ми хотіли би подивитися все-таки, що буде закінчено до 20-го року, які очікувані результати, і що ми плануємо найголовніше на 21-й рік, як ми плануємо побудувати бюджет, як ми хочемо зберегти наші програми, якщо так, то в якому обсязі, що з Національним фондом досліджень, як ми хочемо подивитися як вони виконують своє завдання у 2020 році, хочемо подивитись на їх пріоритети в 21-му і в 22-му, тому що зараз уряд буде підходити до бюджетної декларації на 3 роки. І ми дуже б хотіли би, щоб деякі речі як очікувані результати були все ж таки прописані. Бо нам потрібно, наприклад, в оплаті праці педагогічних працівників рухатися в бік виконання Закону "Про освіту". нам потрібно при розгляді, при перегляді системи заробітних плат науковців рухатись в бік виконання Закону "Про наукову і науково-технічну діяльність". Нам також бажано рухатись до того, що зафіксовано в деяких законах, наприклад, 1,7 відсотка видатків на науку або фіксовані у відсотках від ВВП видатки на освіту. Нам теж до цього треба рухатись. Ми розуміємо, що, можливо, не можна все зробити одночасно, але ми би хотіли бачити все ж таки і в короткострокових і в середньострокових, і в довгострокових заходах уряду, в програмі, ми би хотіли все ж таки бачити очікувані результати і покроково – як ми до цього рухаємось.

Тому, я сподіваюся, я впевнений, що міністерство нас почує, я сподіваюся, що і Кабінет Міністрів трішки змінить структуру своєї програми для того, щоб ми могли спокійно дати мандат Кабінету Міністрів, приймаючи Програму уряду на наступний щонайменше один рік, а сподіваюся, що і на значно більше.

Але саме для цього, для того, щоб вам допомогти... Тобто, очевидно, для членів комітету ми будемо зараз голосувати за це рішення, ми будемо радити, принаймні в проекті рішення ми порадили народним депутатам членам комітету відправити програму в тому вигляді, в якому вона зайшла на Верховну Раду на доопрацювання. Але разом з тим, народні депутати підготували низку пропозицій, які би вони хотіли би бачити або радили би Міністерству освіти їх розглянути для включення в ті чи інші, в короткострокові чи довгострокові цілі Міністерства освіти і науки.

Колеги, я думаю, в нас 4 сторінки цих пропозицій, якщо ви не проти, давайте коротко по них пройдемося. Я буду говорити пропозицію і ми будемо, якщо в когось будуть зауваження по ній, то давайте обговорювати, якщо ні, то будемо проходити, а потім разом спільно приймемо повністю весь документ, весь проект рішення. Заперечень немає?

Тоді давайте почнемо спочатку. Збільшення фінансування для Національного фонду досліджень. Немає заперечень, я так розумію.

Запровадження підтримки і створення фонду для підтримки освіти і науки областей, які найбільше постраждали і знаходяться в епіцентрі коронавірусної пандемії. Тут в мене є запитання чи це потрібно в Програмі уряду, чи це не є оперативним питанням? І ми не можемо, я не знаю, чи потрібно створювати окремий фонд для підтримки освіти і науки, не чіпаючи інші галузі. У нас, в принципі, для цього є стабілізаційний фонд. Якщо немає заперечень, я би пропонував би, напевно, викреслити це з проекту рішень. Немає заперечень?

КОЛЮХ В.В. А що таке найбільш постраждалі області?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Валерію, саме в цьому і запитання. Тому ця невизначеність, може, її варто прибрати, тому що це можна регулювати стабілізаційним фондом на рівні Кабінету Міністрів оперативно. Якщо немає заперечень, давайте його викреслимо з проекту рішень.

Наступне. Розробка та реалізація на обласному і ОТГ рівнях програм фінансової підтримки освіти, науки і інновацій талановитої молоді і дослідників. Обов'язкове включення даної статті в концепцію розвитку регіону. Нормальна пропозиція, в принципі, заперечень немає, її можна розглянути. Тільки я не дуже розумію, при чому тут Міністерство освіти і науки, власне, але пані Любомира хоче прокоментувати. Прошу.

МАНДЗІЙ Л.С. Я хочу тільки наголосити на дослідниках і ОТГ. Давайте тоді на обласному рівні, бо дослідників в ОТГ точно немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, справа в тому, що я не впевнений, що це пріоритет саме МОНу має бути. Пані Любомиро, ми вас не чуємо чомусь.

МАНДЗІЙ Л.С. Це хороша ініціатива з приводу підтримки на рівні областей, вона повинна залишитися. Але це швидше така пропозиція може бути узагальнена до уряду і Мінрегіон, і МОН, бо це не може бути тільки Міністерства освіти, так би мовити, повноваження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Любомиро. Да, зрозумів. Тому, якщо не проти, давайте викреслимо із пропозицій для Міністерства освіти і науки. Немає заперечень?

4 і 5 пункт, які стосуються Національної академії наук, забезпечення зовнішнього незалежного фінансового управлінського аудиту і так далі.

І наступний пункт. Забезпечення зовнішнього незалежного фінансового та управлінського аудиту галузевих академій. Колеги, якщо ви не заперечуєте, я би пропонував об'єднати 4 і 5 пункти і написати: "Національної і галузевих академій наук". І тоді реформа педагогічної освіти сама по собі... А, ви хочете, пане Романе, окремо її вставити? *(Загальна дискусія)*+

Шановні колеги, дивіться, якщо хочете, але у нас на 5 сторінці 3 пунктом йде затвердження концепції реформування вищої педагогічної освіти. Да, тоді ми це зараз прибираємо, об'єднуємо 4 і 5 пункти, а воно в подальшому буде реформа педагогічної освіти. Немає заперечень, колеги? Дякую.

Наступний. Збільшення рівня фінансування наукових досліджень до 3 відсотків ВВП. Законом України "Про наукову і науково-технічну діяльність" передбачено фінансування 1,7 відсотка ВВП, але зазвичай насправді це до 0,17 відсотка.

Пане Романе, це ваша пропозиція? А чому три?

ГРИЩУК Р.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1,7. Да, колеги, якщо не заперечуєте, то давайте в такій редакції пана Романа і залишимо, не в тій, яка написана, а забезпечити виконання передбачених законом видатків у розмірі щонайменше 1,7 відсотків ВВП.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олеже, а можете це саме сформулювати в одному реченні на дві строчки? На скільки строчок?

_____. Я б зацентрував увагу на те, щоб виконувалось те, що вже є. Якщо говорити про речі, які ви сказали, немає забезпечення виконання, якщо поставити так питання, а якщо ми поставимо, щоб всі роботи, виконання цього, то...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте... Дякую вам дуже за всі думки.

Пане Романе, сформулюйте, будь ласка, фінальну версію, в якому ви б хотіли бачити свій пункт.

СОВСУН І.Р. Я перепрошую, колеги. Мене чутоно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СОВСУН І.Р. Я просто думаю про те, наскільки ми можемо Програму діяльності уряду записувати в пункти, які стосуються прийняття бюджету, який приймаємо ми з вами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справа в тому, що, пані Інно, я зрозумів питання, але воно, воно трішки, його можна розглядати з інших боків. Да, ми його приймаємо, але нам пропозицію до бюджету дає уряд. Тому якщо уряд спише собі в урядову програму, що він має намір виконувати Закон України, норми Закону про, наприклад, фінансування щонайменше 1,7 відсотків ВВП, то коли він буде подавати бюджет у Верховну Раду, ми тоді і запитаємо, а як же він співставляється з нормами, які ви самі собі записали в Програмі уряду. Тому звісно, що ми...

СОВСУН І.Р. Я зовсім не проти. Я, звичайно, підтримую, що нам треба збільшувати фінансування науковців. Просто давайте подумаємо про якесь таке формулювання, щоб ми не виглядали дивно, що ми... Одним словом, подумаємо над конкретнішим формулюванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо не заперечуєте, пан Роман Грищук сформулює це питання остаточно. І узгодьте, будь ласка, з Інною Романівною, щоб ми мали спільне бачення. Немає заперечень?

Наступний пункт: зміна системи оплати праці педагогів та науковців з поступовим приведенням її відповідно до норм Закону України "Про освіту" та Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". Я думаю, заперечень немає.

Наступний пункт: збільшення витрат на грантові програми, зокрема Національний фонд досліджень: до 700 мільйонів – у 21-му році і півтора мільярда – в 22-му році. Колеги, що ви думаєте з цього приводу? Я би не прописував насправді цифри конкретні в Національному фонді досліджень от зараз. У нас було 1 пунктом

збільшення фінансування для Національного фонду досліджень. Чи варто нам прописувати якісь конкретні цифри?

_____. *(Не чути)* ...аргумент, або прибрати там і більш конкретну поставити, тому що, якщо ми кажемо – ціль, то збільшення – це не зовсім ціль. Якщо ти ставиш ціль, то треба дедлайн поставити і вимірювані показники. Вимірювані показники – це кошти.

Чому збільшення? Тому що ми от навіть на прикладі того, що було з секвестром бюджету, бачимо, що наука може бути не в пріоритеті, також там половинчато чи неповинчато зрізатись. І там чим більше буде закладено, тим більше можливості, щоб до науковців все ж таки дійшла певна сума. Звичайно, в оригіналі якщо буде стовідсотково виконані ці цілі, то тільки виграє від цього українська наука.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, що ви думаєте, залишаємо конкретні цифри чи?

_____. Замість того, замість просто збільшення, тому що не треба і те, і те залишати. Тут або...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нехай колеги висловляться.

Іван Григорович, якщо можна...

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей, колеги, є пропозиція пана Романа через те, що була його правка, залишити з конкретними цифрами і збільшенням щонайменше до 700 мільйонів – у 21-му і півтора мільярда – в 22-му. Є заперечення? Нема. Тоді давайте його залишимо, і тоді ми приберемо 1 пункт, де просто написано "збільшення фінансування НФД". Дякую.

Створення нових механізмів фінансування освіти і науки, зокрема через ендаумент фонди. Я думаю, заперечень немає.

Затвердження нової антарктичної програми і затвердження космічної програми.

_____. Закінчується антарктична програма, в цьому році потрібно перезатвердити, космічна – вже декілька років тому як закінчилася і ще досі не затверджена. Тому це надважливий пріоритет, тому що центральний орган виконавчої влади працює без затвердженої програми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає заперечень, колеги? Тоді підтримаємо обидва пункти.

Підготовка плану вступу України до Європейської космічної агенції, врахування видатків та членських внесків в бюджеті на 21 рік.

_____. Знову ж таки якщо можна, це я. І це не до програми діяльності, це не до програми діяльності освіти і науки, да, тому я...

МАНДЗІЙ Л.С. Да, і попереднє питання, те, що стосується космічної програми, це не чітко наше. Антарктичну програму розробляємо, над цим працюємо, а космічна програма – це не конче наші повноваження.

_____. От це ще з МЕРТом потрібно і по космічному, і про вступ в ESA говорити. Проте я по затвердженню космічної програми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович, прошу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я чому іще раз хочу підтримати молодого колегу? Друзі, Україна без космічної програми. Це не зовсім наше – одні кажуть, це не зовсім наше – інші кажуть, і це двадцять п'ять – для третіх. В усіх трьох відомствах, які причетні до цього, повинно бути на першому місці. У нас інших проривів нема поки що. Там, де ми могли б зінтегруватися на високому інтелектуальному рівні з сучасними технологіями, крім космічної програми. Космічна програма і в нас повинна бути. Не зовсім наше – ні, наше!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу.

ПАВЛЕНКО Р.М. Зрештою, це ж зауваження в цілому до Програми уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, абсолютно точно. Дякую, пане Ростиславе, якраз хотів це саме сказати. Це просто зауваження до Програми уряду, да. А враховано воно, ким воно буде враховано, – краще, щоб ми теж його розглянули.

Наступний: підвищення якості освіти. Розробка детального покрокового алгоритму відновлення освітнього процесу в закладах освіти та режиму їх роботи після зняття карантинних обмежень. Немає заперечень?

Запуск Національної освітньої електронної платформи або іншої, яка б стала орієнтиром та основою для організації дистанційного навчання.

Да, Сергій Валерійович, прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. Перепрошую, щодо назви. Я все ж таки казав, я пропоную все ж таки, щоб там було підвищення якості і доступності освіти, бо це трохи, звичайно, паралельні і пов'язані, але іноді і різні речі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, приймається.

Про Національну освітню електронну платформу плюс, немає заперечень?

Розміщення на інформаційному сайті Міністерства освіти і науки переліку рекомендованих Інтернет-джерел для організації дистанційного освітнього процесу з навчальних дисциплін.

Колеги, я не впевнений, що вони мають бути рекомендовані насправді. Да. По-моєму, можна зробити на період карантину агрегатор такий певний, можливо, зараз за відсутності Національної освітньої електронної платформи, можливо, на сайті МОН можна зробити якийсь агрегатор Інтернет-ресурсів. Але я б його точно не називав би рекомендованим, тому що за це доведеться відповідати. І процес, хто його і як буде рекомендувати, теж важливий. Давайте залишимо як рекомендацію, якщо Міністерство освіти і науки... Пані Любомиро, у вас? Да.

МАНДЗІЙ Л.С. Сергій Віталійович, давайте ми ці пункти, повністю погоджуємося: інформаційний сайт, критерії оцінювання, календарно-тематичне планування, методичні рекомендації і інструкції – це все ж таки операційний план. Давайте порадимося з приводу, наскільки це доцільно в програмі, стратегічно. Це операційний план, і ми повністю його будемо виконувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Любомиро, дивіться, я перепрошую за своїх колег депутатів, але ми писали те, що кожен спеціаліст в якійсь своїй певній маленькій сфері, іноді в дуже вузькій сфері, тому ми писали свої думки. Ваше право як міністерства і як уряду правильно сформулювати, структурувати і визначити, що з нього є довгостроковим пріоритетом, що короткостроковим, а що взагалі операційним. Ми тут з вами погоджуємося, але ми хочемо просто дати ці рекомендації.

Тоді, я так розумію, що у вас наступні 5 пунктів, ви з ними погоджуєтесь. І, колеги, чи є зауваження по наступним 5 пунктам? Немає. Дякую.

Впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, що мають загальнодержавне значення. Немає заперечень?

Створення ефективної системи освіти дорослих, яка відповідає потребам суспільства. Я думаю, немає заперечень.

Підвищення рівня правової культури населення та правових знань, проведення комплексної реформи вищої юридичної освіти. Розвиток кадрового потенціалу сектору юстиції.

Тоді є пропозиція звернутися, може, окремо до міністра юстиції, щоб вони разом прокомунікували це. Бо насправді, якщо ви хочете передати це в Міністерство юстиції, то спершу варто поговорити з міністром юстиції, чи і потім, можливо, з правовим комітетом, до речі.

ГРИШИНА Ю.М. Дивіться, я вже сама зробила це особисто як народний депутат, але я була би дуже вдячна, щоб підтримали і в інші від комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна, а що саме підтримали: щоб два міністри поговорили між собою?

ГРИШИНА Ю.М. Ні, щоб правовий комітет підтримав цю пропозицію і надав пропозицію міністру, і щоб міністр...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, я не зовсім розумію, а що ми зараз обговорюємо, тому що це вже стоїть у наших рекомендаціях.

ГРИШИНА Ю.М. У наших рекомендаціях, тому що цього захисту немає ні в положенні міністерства, ні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, я ще раз, якщо ви дозволите, дозволю собі повторити, що воно вже стоїть у рекомендаціях. Да. Заперечень немає до цього? В колег немає заперечень. Дякую, давайте переходити до наступного.

Зміна системи фінансування і управління закладами вищої освіти, забезпечення фінансової автономії, оптимізація мережі, обов'язкове залучення до управління університетами роботодавців, бізнесу, випускників, громадськості (через механізм наглядових рад). Немає заперечень? Дякую.

Реалізація державного фінансування закладів вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності. А отут мені здається, що це вже виконується формульним розподілом. А його вставляти в пріоритет уряду, коли це

вже виконується і буде продовжуватись виконуватись... Да, якщо не проти, можемо залишити, а можемо і прибрати, просто він не несе навантаження, бо це вже робиться. Давайте тоді викреслимо, щоб не перевантажити рекомендаціями Міністерство освіти і наук.

Створення механізмів контролю господарської діяльності університетів задля подолання ректорського феодалізму і використання майна на території закладів освіти і науки не для освітніх і наукових цілей. Якщо не заперечуєте, давайте ви, якщо можна, у мене є пропозиція: давайте залишимо першу фразу, вона цілком описує наступну: створення механізмів контролю господарської діяльності університетів.

(Загальна дискусія)

Давайте залишимо, якщо не проти, в наступному формулюванні: створення механізмів контролю господарської діяльності університетів і використання майна. Окей? Дякую, шановні колеги, приймається.

Створення механізмів для оновлення наукової інфраструктури в закладах вищої освіти, наукових установах. Я думаю, немає заперечень.

Створення умов для залучення до роботи в закладах освіти і науки найкращих закордонних науковців. Нема заперечень.

Забезпечення рівноправності державних і приватних закладів освіти і науки. Немає заперечень.

Законодавче забезпечення створення доступної спроможної мережі закладів дошкільної освіти, підвищення престижності професії та кваліфікації педагогів закладів дошкільної освіти, зміни методик та змісту дошкільної освіти. Нема заперечень.

Продовження. Збільшення фінансування – тепер по Новій українській школі і в системі профорієнтації – збільшення фінансування підтримки Нової української школи та програми "Спроможна школа з Державного бюджету України". Немає заперечень?

Забезпечення реалізації програми "Нова українська школа" на засадах дитиноцентризму, педагогіки партнерства, компетентнісно орієнтованого навчання і так далі. Немає заперечень? Це про одне і теж, ми це розуміємо, і це є в самій концепції Нової української школи, але давайте залишимо в рекомендаціях, а МОН визначається, як сформулювати.

Створення безпечного, комфортного, доступного, сучасного освітнього середовища, яке стимулює до навчання та сприяє якісному засвоєнню знань, розвитку практичних знань, умінь, навичок. Те ж саме.

Розроблення нових державних стандартів до освітніх програм базової та старшої школи, відповідних методик оцінювання. Немає заперечень.

Створення прозорої електронної системи конкурсного відбору підручників та навчальних матеріалів, у тому числі електронних. Немає заперечень.

Реформування професійної траєкторії педагогічних працівників. Отут не дуже зрозуміле саме формулювання. А хто пропонував цей пункт, шановні колеги?

ГРИШИНА Ю.М. Повторіть ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Реформування професійної траєкторії педагогічних працівників. Юлія Миколаївна?

КИРИЛЕНКО І.Г. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович каже, що Юлія Миколаївна. Колеги, як...

ГРИШИНА Ю.М. Я розумію, що ви хотіли, мабуть, мене побачити, але це не моя пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, Юлія Миколаївна, вже ваша, колектив вирішив, що це ваша пропозиція, да.

ГРИШИНА Ю.М. Честное слово, не моя, честное слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але на всяк випадок, давайте його викреслимо.

Оновити положення про атестацію педагогічних працівників. Я не знаю, чи це взагалі може бути.

_____. Це моє, це треба. Це робимо вже, але це треба. Залишайте це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, залишаємо.

Затвердити положення про педагогічну інтернатуру та врахувати видатки на оплату праці вчителів, вчителів-наставників в освітній субвенції. Нехай буде.

Затвердження концепції реформування вищої педагогічної освіти. Да.

Затвердження професійних стандартів для вчителів. Воно вже й так робиться частково, але окей.

Модернізація системи оплати праці педагогічних працівників. Мені здається, що ми вже цей пункт, це повторення. Давайте його викреслимо. Немає заперечень?

Затвердити положення про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних працівників з новою моделлю оплати праці за принципом включення надбавок і доплат до окладів, які... Це вже, здається, ми знов-таки це вже розглянули і воно вже є. Не заперечуєте, якщо викреслимо? Пані Любомиро, ви щось хочете сказати?

МАНДЗІЙ Л.С. Ні-ні-ні, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Да, Сергій Валерійович, прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. ...побачив, там далі не бачу. Там був у нас пункт збільшення фінансування у підтримку НУШ та спроможність держбюджету. Я б додав ще, бо програми ж різні бувають, "та інших програм, поповнення матеріально-технічної бази заходів освіти". Бо можуть бути неспроможні, не НУШ, а якась інша в наступному році виникне програма, наприклад, по STEM, да, чи там по харчоблоках чи туалетах і так далі. Тому я б просив: "та інших програм, які направлені на поповнення матеріально-технічної бази".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, приймається. Немає заперечень, колеги? Дякую. Я сподіваюсь, до речі, що ми до програм туалетів уже ніколи не повернемося після цього року і вже нарешті завершимо цю епопею.

Наступне: стимулювати покращення якості навчально-методичних матеріалів (підручників, посібників), які використовуються в закладах повної загальної середньої освіти. Немає заперечень? Затвердити положення про забезпечення якості навчально-методичних матеріалів, що використовуються в закладах повної загальної середньої освіти. Пані Любомиро.

МАНДЗІЙ Л.С. Давайте ми... Або поясніть, будь ласка, що це, бо не до кінця розумію, що це має бути, який результат роботи має бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталя, це ваша була пропозиція, здається?

ППА Н.Р. Ні, це була Інни, моя – нижче, моя – про профільну школу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді, пані Інно, ви з нами?

СОВСУН І.Р. Так, я тут, Сергію, але переривається зв'язок. Можете повторити ще раз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас 2 пункти: стимулювання покращення якості навчально-методичних матеріалів і затвердити положення про забезпечення якості навчально-методичних матеріалів. От з приводу другого, от поясніть, будь ласка, про положення про забезпечення якості навчально-методичних матеріалів, що мається на увазі, пані Інно?

СОВСУН І.Р. Мається на увазі, що, пані Любомира вже трохи говорила під час своєї презентації про те, що треба оновити положення про те, яким чином ми рецензуємо всі навчальні матеріали і ті, які... *(Не чути)* Тому що ми знаємо історію, яка зараз про підручник "Основи сім'ї", який начебто не потребує ніякого рецензування, тому що він не за бюджетний кошт друкується.

Тобто я пропоную просто дивитися на питання не тільки з точки зору вузької функції там купівлі підручників, а комплексніше подивитися на питання, як ми забезпечуємо якість навчальних матеріалів, які потрапляють у школу. Тобто просто відійти від концепції просто затвердження процедури конкурсу і поспробувати ширше поглянути на те, як ми в цілому забезпечуємо якість навчальних матеріалів у школі.

МАНДЗІЙ Л.С. Даруйте, будь ласка, може, ми б, дивіться, але напевно, це недоречно написати: затвердити в положенні про забезпечення. Можливо, це отут – покращення якості навчальних матеріалів – це б увійшло як частина цього положення, оце про забезпечення якості з частинкою покращення якості загалом матеріалів.

Повністю погоджуюся. Тут і положення про грифування, яке зараз доопрацьовуємо, тут є комплекс ширший.

СОВСУН І.Р. Супер... я б хотіла пояснити, що мається на увазі, що трошки ширше давайте дивитися на це питання. Приймається?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

МАНДЗІЙ Л.С. Пропоную залишити стимулювання покращення якості або покращення, забезпечення якості, але забрати оце "положення про забезпечення".

СОВСУН І.Р. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, дякую. Давайте далі.

Затвердження дорожньої карти впровадження профільної освіти. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, що уточнення попереднього, але...

Проведення аудиту мережі профільних ліцеїв в областях. Да.

Розроблення методики формування мережі профільних ліцеїв. Немає заперечень?

МАНДЗІЙ Л.С. Давайте, будь ласка, це 21-й рік, зважаючи на те, що нам, перше, треба аудит, а потім уже доробити методику. Ми просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, з 21-м роком.

Підготовка та затвердження нормативних документів, необхідних для впровадження профільної освіти стосовно: мережі та інфраструктури профільної школи; змісту профільної середньої освіти; організації освітнього процесу; професійного стандарту для вчителів ЗЗСО та ліцеїв; пілотування окремих елементів профільної освіти у наперед визначених областях та у великих обласних центрах – Київ, Львів, Харків, Одеса не пізніше 21/22 навчального року.

МАНДЗІЙ Л.С. Сергій Віталійович, даруйте, будь ласка, отут ми мусимо теж змінити на 23-24-й рік з огляду на те, що нам треба інший стандарт, і ми тільки 21-го будемо над ним працювати. Ми просто ніяк не встигнемо, якщо ми говоримо про стандарт старшої профільної школи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів.

ПППА Н.Р. Щодо стандарту, на 21-й, а пілотування – 23-24-й, так орієнтуватися?

МАНДЗІЙ Л.С. Так. Підручники, все це 23-й – може бути пілот. Це оптимістичний прогноз і реалістичний, бо 20-21-й, 21-22-й – ми ніяк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, а в мене є пропозиція і в Сергія Валерійовича така сама пропозиція. А ми можемо зараз прибрати деталізацію "великих обласних центрів", і просто залишити "у визначених областях та великих обласних центрах"?

ППА Н.Р. Думаю, що так. Я думаю, що варто вказати, не знаю, там 5, тут їх вказано 4, і тоді пізніше визначити – деякі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І поставити тоді роки 23-24-й? Пані Наталю, заперечень немає?

ППА Н.Р. Ні-ні, підтримую. Давайте, я думаю, 5-и буде нормально великих обласних центрів, чи не ставимо зараз цифри?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто, щоб ми зараз не визначали наперед і не ображали інші обласні центри. Добре, приймається, окей.

Забезпечення сучасного безпечного та інклюзивного освітнього простору та адекватного часу змісту освіти. Інтеграція в навчальні програми критичного мислення, креативності, фінансової грамотності, підприємництва, цифрової грамотності, – я б додав ще "тощо". Немає заперечень?

Створення спроможної шкільної мережі, підвищення соціального статусу і кваліфікації вчителів та директорів. Реалізація Закону "Про освіту" в частині забезпечення управлінської та фінансової автономії шкіл. Немає заперечень.

Ухвалення нового Закону України "Про професійну освіту" для створення ефективної мережі закладів професійної освіти, налагодження зв'язку між професійною освітою і роботодавцями, підвищення оплати праці та престижу викладацької роботи в професійній освіті, стимулювання збільшення частки випускників шкіл, що вступають до закладів професійної освіти та виходять на ринок праці. Немає заперечень.

МАНДЗІЙ Л.С. Пане Сергій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

МАНДЗІЙ Л.С. Може, не ухвалення за нами, а все ж таки розробка чи подання нового закону? Не ухвалення – ухвалення ваше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згодний.

МАНДЗІЙ Л.С. Розроблення нового закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.

Дошкільна освіта. Підтримка та впровадження концепції та створення додаткових місць в регіонах. Напевно що концепції, от якої концепції?

А чия це була пропозиція по дошкільній освіті, шановні колеги? Воронов не подавав пропозиції. Якщо ви не заперечуєте, давайте якось переформулюємо. Да, і це насправді, Сергій Валерійович теж правий, що це не стільки до Міністерства освіти, тому що засновниками є місцеві органи влади, і вони будуть якраз створювати додаткові місця в регіонах. Це, напевно, більше до Мінрегіону. При всьому тому, що ми дуже підтримуємо...

МАНДЗІЙ Л.С. Конче треба вилучити концепцію, бо це не про те. Може, навпаки, написати "розширення мережі закладів дошкільної освіти". Це може бути і це буде Мінрегіон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Любомиро, а як це буде Міністерство освіти і науки робити?

МАНДЗІЙ Л.С. Але це я кажу, треба написати Мінрегіону. Уряду, перепрошую, Сергій Віталійович, давайте – уряду, уряд залишається в пріоритеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей, тоді залишаємо, да? Тільки якщо не заперечуєте, колеги, техніко-юридичні правки я переформулюю. Це просто, щоб воно звучало.

Друге: видання обласними радами розпоряджень щодо створення додаткових місць, у яких частина коштів фінансування покладається на місцеві бюджети. Я от взагалі не зрозумів цього пункту. А хтось, колеги, чия це була пропозиція, може автор прокоментувати? Юлія Миколаївна, це ваша пропозиція?

ГРИШИНА Ю.М. Коллеги, конечно же, это не мои предложения.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо ви не заперечуєте, можна це прибрати? Бо він, по-перше, дублює частково 1 пункт, да. Створення спеціалізованої державної субвенції "Спроможне дошкілля". Пані Любомиро, які ваші думки з цього приводу?

МАНДЗІЙ Л.С. Це важливо, але якщо ми змінимо, але складно відповісти, тому що якщо ми змінимо принципи фінансування дошкільної освіти, тоді це реалістично. А поки що без зміни принципів фінансування це малореалістично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прибираємо?

МАНДЗІЙ Л.С. Я думаю, що, певно, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Немає заперечень, колеги?

Наступне: робота над розробкою матриці оцінки якісної доступної дошкільної освіти за методикою ECERS. Це вже було в програмі, заперечень немає.

Подати на розгляд Верховної Ради України нову редакцію Закону України "Про дошкільну освіту". Немає заперечень. Я думаю, ми спільно попрацюємо комітетом з міністерством і запропонуємо нову редакцію.

Розробити модель фінансування дошкільної освіти з державного бюджету. Насправді сумнівний пункт. Можливо, нову модель фінансування – да, але не факт, що він буде з державного бюджету. І зараз зобов'язувати уряд це робити... Ми колись рахували: там 36 мільярдів приблизно.

Давайте просто – розробити, давайте так – розробити оновлену модель фінансування дошкільної освіти. Підходить? Дякую.

СОВСУН І.Р. Може, якось додати... Чути мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СОВСУН І.Р. Може, якось додати те, про що Сергій Колебошин каже, з метою забезпечення її широкої доступності. І там ми вже будемо дивитися: якщо є якість місцевості, які категорично не можуть фінансувати дошкілля, а нам все рівно треба гарантувати якусь доступність для закладів дошкільної освіти там для людей, що там проживають, то тоді треба буде думати про державне дофінансування. Просто додати цей аспект, щоб забезпечити доступність, і вже дивитися, яка модель краще забезпечить доступність дошкільної освіти.

КОЛЕБОШИН С.В. Да, погоджуюсь, я вже записав. Дякую, пані Інно.

Веде засідання заступник голови комітету КОЛЕБОШИН С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, продовжую, підхопив прапор.

Далі: розробити нормативну базу для центрів раннього розвитку у системі дошкільної освіти для дітей від 0 до 2 років. І далі там деталізація, яка тут, мені здається, зайва. Ранній розвиток. Як, згодні? Нормально. Я деталізацію там, положення, ліцензійні умови – це прибираю, бо це зайва деталізація.

_____ . А зараз центри від 0 до 2 діють на власний розсуд, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

Створення сучасної навчально-виробничої інфраструктури для закладів професійної освіти. Це ми перестрибнули вже в професійну освіту. Залучення органів місцевого самоврядування до бізнесу. Мені формулювання не дуже подобається, але концептуальне. Є заперечення чи пропозиції? Немає, окей.

МАНДЗІЙ Л.С. Можемо, Сергію, пан Сергій, може, ми приберемо "залучення органів місцевого самоврядування до бізнесу".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я згодний теж. Це переформулювати треба, щоб були механізми, які сприятимуть залученню, да, тобто якісь там. Але це більше теж до Верховної Ради, мені здається, а не до... хоча можуть бути урядові програми. Переформулювати, але лишити просто стимул такий.

Веде засідання голова комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. На чому ми зупинились?

Впровадження в освітній процес новітніх виробничих технологій та застосування сучасного обладнання, інструментів, матеріалів та надання можливості педагогічним працівникам проходити підвищення кваліфікації та стажування. Заперечень, я думаю, немає, хоча пункт дивний.

МАНДЗІЙ Л.С. Я так розумію, що це вже професійна освіта...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам скажу більше, зараз буде такий певний мікс пропозицій, який не стосується якоїсь конкретної, бо зараз буде, це професійна, наступна буде про вищу. Да, тому я вас прошу, якщо просто вони вкладається в нашу ідеологію, давайте їх приймати, якщо ні – то відхиляти. Немає заперечень по цьому пункту?

По закладах вищої освіти. Скасувати типові штатні розписи для закладів вищої освіти. Наскільки мені відомо, їх вже не існує, їх вже нема.

МАНДЗІЙ Л.С. Їх вже немає, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Їх вже немає, вони скасовані, тому викреслюємо.

Змінити статус закладу вищої освіти як бюджетної установи. Да, плюс.

Зняття прямої залежності фінансування вишів від кількості студентів і спрямувати гроші в найкращі заклади, які оцінюються за конкретними показниками. Це вже робиться.

МАНДЗІЙ Л.С. Це вже зроблено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже зроблено, да.

Отримання 80 відсотків бюджету університету гарантовано для базових видатків, а решта коштів розподілятиметься залежно від низки показників. Це вже виконано.

Популяризація ідеї фінансування залежно від масштабу університету, його позицій у міжнародних рейтингах, обсягу залучених із альтернативних джерел коштів. Мені здається, що це так само вже виконано.

Поглиблення впровадження індикативної собівартості навчання. Це класний пункт. Можна запитати, хто автор цього пункту? Юлія Миколаївна?

ГРИШИНА Ю.М. Нет, Сергей Витальевич, снова мимо – это не я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поглиблення впровадження, це... Та звісно. Давайте залишимо, приберемо слово "поглиблення", і "впровадження індикативної собівартості навчання" – це те якраз, що зараз буде робитися, в принципі, з нового навчального року. Давайте залишати.

Спрощення для університетів процедури здачі в оренду та списання застарілого майна, які дозволять реалізувати надлишкове майно. Да.

Реформа управління закладами вищої освіти. Да, хоча це вже, здається, було в попередньому пункті.

Посилення функцій наглядових рад, моніторинг та аудит економічної діяльності закладів вищої освіти після виходу зі статусу бюджетної установи. Немає заперечень?

МАНДЗІЙ Л.С. Після зміни статусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Да, дякую.

МАНДЗІЙ Л.С. Приберіть, будь ласка, "виходу" – зміни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую. Це така техніко-юридична правка, яка вже внесена.

Продовження створення центрів професійної досконалості. Да.

Для модернізації системи підготовки кваліфікованих кадрів, розширення і підписання переліку угод між Україною та ЄС, США і Канадою. Можна викреслити? Я просто не думаю.

Для модернізації навчання майстрів та вчителів, розроблення нових освітніх стандартів тощо. Це є вже, вийшло.

Використання можливостей сучасного центру професійної досконалості в межах проекту "EU4Skills" у Чернівецькій області. Я навіть знаю, хто автор, але давайте не будемо деталізувати, прошу.

МАНДЗІЙ Л.С. А можна ми, пане Сергій, а можна ми там випишемо це до прикладу так: "Реалізація програми "EU4Skills: Кращі навички для сучасної України" у пілотних регіонах – Вінницька, Запорізька, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Рівненська, Чернівецька областях. Поширення позитивного досвіду на території України".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чудово. Але для цього вам, напевно, що, пані Любомиро, я думаю, що для цього, для того, щоб це виписати, вам не потрібні будуть рекомендації комітету. Я думаю, що ви і так знаєте, як це виписати. Тому, якщо немає зауважень, то я би викреслив цей пункт.

Наступне: ініціювати врегулювання на рівні уряду питання щодо зменшення розміру оренди державного та комунального майна для потреб приватних освітніх закладів. Це якраз це питання, до якого ми зараз перейдемо, і з боку комітету вже зроблено певні кроки. Будемо вдячні, якщо уряд долучиться до наших кроків і допоможе нам в цьому питанні. Тому, якщо не проти, залишаємо.

Врегулювання... да.

_____. *(Не чути)* То чи варто це якось уточнити тут?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ми зараз у 3 пункті порядку денного якраз і диференціюємо те, то ми розуміємо, що це потрібно. МОН теж розуміє, що це потрібно. Я не думаю, що це варто наголошувати у рішенні комітету, деталізувати. Привести у відповідність одні до інших – так. Пані Любомиро, ви хочете додати?

МАНДЗІЙ Л.С. Сприятливі умови для розвитку мережі просто приватних закладів освіти – не навчальних закладів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То само собою, але це ви про назву, а ми вже про пункт через один – врегулювання питання...

ППА Н.Р. Може, просто: для мережі навчальних закладів усіх форм власності...

МАНДЗІЙ Л.С. Пані Наталя, закладів освіти, нема навчальних.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закладів освіти, окей.

Наступне: врегулювання питання перегляду норм щодо харчування дітей в дошкільних навчальних закладах і школах. Немає заперечень? Немає.

Вилучити положення щодо залучення фінансової підтримки міжнародних партнерів для реалізації реформ у сфері вищої професійної освіти. Якщо відверто, я би це положення, цей пункт не вилучав би, а залишив би його, тому що залучення фінансової підтримки – це якраз один з пріоритетів Міністерства освіти і науки, і особливо наш. До речі, є "5р", який ми прийняли закон, – це і є залучення міжнародних партнерів до фінансування. І у зв'язку з цим, я тут цілком погоджуюсь з паном Єгором, якщо вже так вийшло, до під секвестр бюджету потрапили 250 мільйонів на капітальні видатки університетів, то це в даному випадку, вибачте, але у нас іншого виходу немає, як ставити це собі в пріоритети.

МАНДЗІЙ Л.С. Ми дуже просимо вилучити цей пункт.

ГРИШИНА Ю.М. Можна, я ще от скажу, Сергію Віталійовичу, одну фразу, тому що ви розумієте, який у нас пріоритет уряду і Верховної Ради повинен бути? Ми з вами повинні дбати про те, щоб наша держава підвищувала рівень фінансування сфери освіти і науки. Ось це повинен наш бути основний пріоритет, а не пріоритетом вказувати залучення міжнародних коштів. Давайте кожне міністерство зараз напише це першим пунктом – залучення міжнародних коштів, в Програмі уряду буде перше –

залучення міжнародних коштів для розвитку України. Мені здається, що нам потрібно дещо змінювати, ось нашу риторичку взагалі розвитку країни і говорити про те, що наша країна повинна збільшувати фінансування освіти і науки. А ніхто не відмовляється взагалі від міжнародних коштів, якщо вони є, будь ласка, міжнародні програми, міжнародна співпраця, залучення коштів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, в законі є "5р", за який ви проголосували, скільки коштів дається як грант?

ГРИШИНА Ю.М. 160 мільйонів євро. Але якщо ви говорите про той закон, який ми, про ратифікацію угоди проголосували, там 160 мільйонів євро. Але ж я не кажу, що ми повинні відмовитись від тих коштів – ні, але ставити це пріоритетом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, ми в пріоритет ставимо врегулювання питання перегляду норм щодо харчування. Ми можемо в пріоритет поставити залучення міжнародних партнерів, міжнародних грантів і міжнародних коштів для розвитку двох рівнів освіти – вищого і професійного? Ви не будете заперечувати, якщо ми вилучимо пункт про вилучення?

ГРИШИНА Ю.М. Якщо вилучимо пункт про вилучення?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Ви запропонували пункт вилучення положення щодо залучення фінансової підтримки міжнародних і так далі.

ГРИШИНА Ю.М. Я буду заперечувати, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді давайте проголосуємо: хто за те, щоб вилучити цей пункт про вилучення? Пані Юлія, ви – проти?

ГРИШИНА Ю.М. Я за те, щоб вилучити. Вибачте, будь ласка, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви за те, щоб вилучити цей пункт?

ГРИШИНА Ю.М. Я проти того, щоб вилучити... Я за те, щоб вилучити пункт про фінансову підтримку міжнародних партнерів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так и не понял.

ГРИЩУК Р.П. А ми голосували за вилучення вашого вилучення.

ГРИШИНА Ю.М. Как вы можете за такое голосовать, Роман?

МАНДЗІЙ Л.С. Давайте ще раз переформулюємо, бо знов при голосуванні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так: пропонується залишити положення щодо залучення фінансової підтримки міжнародних партнерів. Хто за таке рішення? Четверо тут – за.

Пані Наталя – да.

Пані Інна.

СОВСУН І.Р. Плюс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плюс.

Пане Ростиславе.

ПАВЛЕНКО Р.М. Плюс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Валерію.

КОЛЮХ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович сказав, що він за все, за що ми будемо голосувати. Пане Олександрє.

ЛУКАШЕВ О.А. Так, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, пан Олександр Лукашев підтримує.

Пані Олена Лис. Пані Олено! Немає. Є?

ЛИС О.Г. Перепрошую, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія.

ГРИШИНА Ю.М. Проти, конечно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От, одна людина, "баба Яга проти", а всі інші – за. Все нормально.

Колеги, переходимо до наступного. Комітет з питань освіти, науки та інновацій також пропонує передбачити у пункті 6 "Розвиток науки та інновацій" розділу "Стимулювання економіки в період пост пандемії" положення щодо формування ефективної системи стратегічного планування, визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, системи державних цільових програм з їх реалізації. Немає заперечень?

Я не впевнений, що це має бути до цього пункту, тому що, звісно, що Кабінет Міністрів і Міністерство освіти трішки переробить програму, але ми просимо врахувати, тому що пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки системи державних цільових програм нам потрібно зберегти. Може, реформувати – підходить до них, але зберегти – це точно.

_____. До речі, до нас запитання: оскільки ми Комітет з питань освіти, науки та інновацій, може, не тільки Міністерство освіти і науки має нам давати Програму дій уряду щодо інновацій саме, і ми маємо розглядати... Зрозуміли логіку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, зрозуміли логіку.

_____. Освіта, наука – это МОН нам дає, а яке міністерство, скажемо так, це МЕРТ или кто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Насправді всі потрошечку займаються інноваціями, але через те, що інновації створюються наукою, то, власне, нам все ж таки напевне до МОН. Шановні колеги...

МАНДЗІЙ Л.С. Не лише наукою, а ще креативним мисленням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Креативним мисленням, да, кожного громадянина України, яке нам треба розвивати, до речі, через освіту знов-таки.

Колеги, якщо ви не заперечуєте, ми вже й так багато часу приділили цьому питанню. Ми зараз пройшлися по всіх пропозиціях і дійшли спільної згоди, тому є пропозиція підтримати зараз рішення і проголосувати за рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій першим пунктом: відправити на доопрацювання проект про Програму діяльності Кабінету Міністрів. Друге: Міністерству освіти і науки

рекомендувати врахувати пропозиції комітету при доопрацюванні програми, направити рішення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку.

Немає заперечень? Давайте підтримаємо і проголосуємо, шановні колеги.

Так, четверо тут – за.

Наталія, пані Наталя – да.

Пані Юлія – за.

Пані Інна – за.

Пане Ростиславе.

ПАВЛЕНКО Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Пане Олександр

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олена Лис. Пані Олена, щось у вас змінився голос. Пані Олено, ви – за.

ЛИС О.Г. Я є, але відключається мікрофон, перепрошую знову. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Валерію.

КОЛЮХ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, одногосно.

Шановні колеги, давайте перейдемо до 3 питання: про звернення Комітету з питань освіти, науки та інновацій до Кабінету Міністрів України щодо внесення змін в Методику розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, затверджену постановою Кабінету Міністрів від 4 жовтня 1995 року номер 786. Доповідачем є секретар комітету Піпа Наталія Романівна.

Пані Наталя, якщо можна, коротко проінформуйте нас, будь ласка.

ППА Н.Р. Так, коротко. Ми фактично мали засідання всіх підкомітетів спільне. І останнє, що ми пропонуємо, на виконання Закону "Про освіту", це стаття 63 частина перша: забезпечення рівних умов розвитку закладів освіти всіх форм власності. Пункт

5 визначає, якщо коротко, пропозиція внести в методику таку зміни: з пункту 14, це є розміщення там комп'ютерних клубів, ветеринарні аптеки, рибні господарства, шкіл, курси навчання водіїв, вилучити звідти приватні заклади, і відповідно перенести їх за тим, що в пункт 21 – навчання. Одним словом, за ставкою 5 відсотків для всіх приватних закладів освіти, окрім закладів дошкільної освіти. А заклади дошкільної освіти перенести в пункт 25, де відповідно передбачити їм ставку на рівні 1 відсотка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталю. Вичерпно, коротко і ефективно. Насправді ми це все обговорювали на засіданнях підкомітетів, ми дійшли спільної думки, що нам потрібно виконувати норми Закону "Про освіту" про рівність прав і державних, комунальних і приватних закладів освіти. Тому, я думаю, що немає заперечень. Якщо є пропозиції чи заперечення щодо... Да.

МАНДЗІЙ Л.С. У мене дуже коротка пропозиція більш до секретаріату. Тут якраз пункт 21, ми пропонуємо нову редакцію, пропонуємо: та приватних закладів освіти, крім закладів дошкільної освіти, – знов поставити крапку з комою, бо пізніше йдуть оздоровчі заклади для дітей та молоді, і воно менш зрозуміло, куди саме воно відноситься. Щоб там було розмежування, бо зараз там нема жодних розділових знаків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що слухна пропозиція. Нічого страшного не буде і не станеться, якщо ми поставимо, да.

Немає більше заперечень чи зауважень? Колеги, я прошу...

МАНДЗІЙ Л.С. І я, просто мені цікаво буде порівняти статистику зараз по навчальних закладах освіти і через рік, порівняти, що було. То я попрошу комітет порівняти через рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте поставимо на контроль.

МАНДЗІЙ Л.С. Давайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу тоді підтримати і проголосувати за проект рішення комітету.

Хто – за? Четверо – так.

Пані Юлія – да.

Пані Наталія – да.

Пані Інна – да.

Пані Олено.

ЛИС О.Г. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

Пане Валерію.

КОЛЮХ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександр.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ростиславе. Пане Ростиславе.

ПАВЛЕНКО Р.М. Да, за. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович сказав, що він теж – за.

Колеги, одногосно. Дуже вам вдячний.

І останнє питання дуже коротке. Про внесення змін до плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період третьої сесії дев'ятого скликання.

Як завжди, до нас додаються проекти законів, там, де ми є головним або допоміжним комітетом. Ми їх внесли і оновили в плані роботи комітету так, щоб ми до кінця цієї сесії змогли їх усі розглянути. А чи дійдуть вони до зали, чи ні – то вже як вийде. Але ми, наша задача – зробити комітетом таким чином, щоб ми їх до залу довели. У всіх є план роботи комітету. Якщо немає заперечень... Немає заперечень чи зауважень? Якщо немає заперечень і зауважень, я просив би підкомітети, головам підкомітетів узгодити і подати на розгляд на наступному засіданні комітету плани роботи підкомітетів у відповідності до плану роботи комітету для того, щоб ми перейшли, зараз ми з 19 числа, здається, виходимо, переходимо в плановий режим роботи Верховної Ради України. І тому я прошу узгодити ще раз свої плани, ми їх затвердимо на наступному засіданні комітету, перейдемо в планову роботу для того, щоб наповнити нашу Верховну Раду і нашу роботу змістовними законопроектами на благо нашої освіти і науки. Немає заперечень?

Тоді прошу і підтримати, і проголосувати за рішення комітету.

Хто – за? 4 тут – за.

Пані Юлія – так.

Пані Наталя – так.

Пані Інно. Пані Інно.

СОВСУН І.Р. Я – за. Sorry, я піднімала руку, я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Пані Олено.

ЛИС О.Г. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Ростиславе.

ПАВЛЕНКО Р.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Валерію.

КОЛЮХ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександрє.

ЛУКАШЕВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович знову – за.

Колеги, дякую, одноголосно. Я щиро вам вдячний.

Вибачте, у нас є ще пункт 5 "Різне". Якщо в когось є... Пані Інно, прошу.

СОВСУН І.Р. У мене одне коротке питання, прохання-звернення до, мабуть, до голови комітету. До мене звернулися декілька людей стосовно онлайн, стосовно школи по телебаченню. Звернулися з таким коментарем і проханням вплинути на це.

Один з класів, і це перші класи, дивляться уроки по "М1", це музичний телеканал. І звернули увагу на те, що в перервах між уроками або там за п'ять хвилин до і за п'ять хвилин після уроків транслюють музику, що логічно дуже, тому що це музичний телеканал, але деякі з відеокліпів, які транслюють, є відверто недоречними, деякі є відверто сексистськими. І якщо є можливість звернутись до цього телеканалу і

попросити хоч якось вплинути на контент, який вони транслюють у перервах між уроками, для того, щоб не було якогось дуже, очевидно, не знаю, перемішки навчального контенту з тим, який є недоречним у навчальному процесі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Інно. Я обов'язково, я записав, я передам і спробуємо вплинути.

ПППА Н.Р. Дякую. І в мене ще коротке питання по цьому. Отримала багато звернень, це, по-моєму, 6 клас, я зараз перевірю, зокрема урок української мови. Там два моменти.

Перший: показують більше учнів, ніж вчительку і дошку, важко зорієнтуватися і навчитися. І що поведінка учнів – мушу перевірити, чи це точно 6 клас, але, по-моєму, 6-й – досить дивна. По-перше, як висловлювання, як увага перетягується, так дуже багато жаліються, що інші уроки є дуже хороші, а тут, власне, навчатися дуже складно, і воно таке як би, більше як насмішка виглядає. Тобто в мене таких звернень було кілька. Я хотіла писати, але дякую, що підняли тему і я змогла сказати усно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталю, без проблем, я це теж передам обов'язково. Скажіть, будь ласочка, тільки з'ясуйте точно, в якому класі і який предмет, тому що там.

ПППА Н.Р. Це українська мова, я вже кажу клас, бо воно тут біля мене, інформація. І я відразу можу сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, уточніть, будь ласка, якщо можна буде уточнити, якийсь, про кого з конкретних гостей говориться, тому, щоб ми теж вплинули на це.

ПППА Н.Р. Я зараз кину меседжер. 6 клас, українська мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. От я був, я був на уроці 6 класу української мови. Це не про мене, часом, бо я був на минулому уроці 6 класу української?

ПППА Н.Р. Це конкретно за 23 квітня трансляція... Чи за 24-е. 23-є або 24-е. Я зараз скину по цьому. Бо мені інформація прийшла 24-го – я не знаю, чи було 23-го, чи 24-го.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, пані Наталю. Обов'язково передам і спробуємо з'ясувати цей момент і виправити на майбутнє.

ППА Н.Р. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Чи є, чи є ще в когось до "Різного"? Ні. Колеги, тоді...

ГУБЕРСЬКИЙ Л.В. Сергій Віталійович, дозвольте одне слово сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ГУБЕРСЬКИЙ Л.В. Мене чути добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ГУБЕРСЬКИЙ Л.В. Я хочу щиро подякувати вам, усім членам комітету за ту увагу, яку ви приділили тим пропозиціям, які були розроблені і надіслані Спілкою ректорів України.

Дуже дякую всім за те, що такий уважний розгляд, бо питання дійсно які хвилюють нашу університетську спільноту. Я ще раз із задоволенням хочу подякувати за можливість взяти участь у вашій роботі. Цікаві були питання, дуже корисні для нас. Ми проінформуємо наших тих колег про те, що сьогодні відбувалось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Леоніде Васильовичу. Щиро дякую за зустріч і дуже вдячний за співпрацю. Я сподіваюсь, що ми далі лише будемо поглиблювати нашу співпрацю і зробимо її більш ефективною.

Шановні колеги, я вам дуже вдячний всім за приділений час. Засідання комітету закінчено. Всім бажаю гарного дня. До наступного засідання.

Дякую, до побачення. Завтра побачимося в Раді.

МАНДЗІЙ Л.С. Пане Сергію, дякую за співпрацю і за напрацювання програми. Дякую. Вона має бути корисною, ефективною і результативною. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую, пані Любомиро. Дякую вам усім, гарного дня, колеги.